

Súd: Okresný súd Bánovce n/B
Spisová značka: 6C/200/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3212204581
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 02. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Radoslav Svitana, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSBN:2014:3212204581.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bánovce nad Bebravou v konaní pred sudcom JUDr. Radoslavom Svitanom, PhD., v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., IČO: 35 807 598, so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, právne zastúpeného: Fridrich Paľko, s. r. o., Grösslingova 4, 811 09 Bratislava, proti žalovanej: Slovenská republika, v jej mene konajúce Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy takto

rozhodol:

Návrh žalobcu na prerušenie konania do právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti žalobcu **sa z a m i e t a .**

Žaloba sa v celom rozsahu **z a m i e t a .**

Žalovanej sa náhrada trov konania **n e p r i z n á v a .**

odôvodnenie:

Žalobou podanou dňa 27.9.2012 sa žalobca domáhal, aby súd zaviazal žalovanú zaplatiť mu sumu 175,- eur z titulu majetkovej škody a sumu 110,64 eur z titulu nemajetkovej ujmy, ako aj náhradu trov konania. Žalobu odôvodnil tým, že ako oprávnený subjekt navrhol súdnemu exekútorovi vykonať exekúciu pre vymoženie svojej pohľadávky voči povinnej X. Š., ktorá mu vznikla zo zmluvy o úvere. Súdny exekútor požiadal Okresný súd Bánovce nad Bebravou (ďalej len „exekučný súd“) o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Po udelení poverenia súdnemu exekútorovi podal žalobca (oprávnený v exekučnom konaní) návrh na zmenu exekútora. Povinnosťou exekučného súdu bolo rozhodnúť o návrhu na zmenu exekútora do 30 dní od jeho doručenia súdu. Exekučný súd nerozhodol o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenom čase, čo žalobca považuje za nesprávny úradný postup exekučného súdu v rozpore s ustanovením § 44 ods. 8 Exekučného poriadku. Žalobca tvrdí, že v predmetnom prípade neexistovala okolnosť, ktorá by umožňovala exekučnému súdu postupovať nesústredene a so zbytočnými prieťahmi tak, že k vydaniu rozhodnutia o zmene exekútora pristúpil až po veľmi dlhej dobe. Nesprávnym úradným postupom exekučného súdu bola žalobcovi spôsobená majetková škoda a aj nemajetková ujma. Majetková škoda v uplatnenej výške 175 eur predstavuje náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s činnosťou žalobcu pri správe a udržateľnosti pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi doručením návrhu na zmenu súdneho exekútora a rozhodnutím o ňom, konkrétne na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnancov pomocou informačného systému (suma 70 eur), na udržiavanie a správu informačného systému (suma 40 eur), na administráciu listín a komunikáciu s pôvodným súdnym exekútorom (suma 50 eur) a na administratívne spracovanie textov urgencií adresovaných exekučnému súdu, výdavky spojené s ich vyhotovením, poštovné a telekomunikačné výdavky spojené s urgovaním a kontrolou stavu konania na exekučnom súde (suma 15 eur). Žalobca pristúpil k podaniu návrhu na zmenu súdneho exekútora po strate dôvery k exekútorovi a to najmä pre jeho neefektívne a neúčinné postupy,

žalobca mal odôvodniteľné podozrenie vzniku škody na jeho strane. Keďže exekučný súd zostal aj po podaní návrhu na zmenu súdneho exekútora nečinný, musel obdobie nečinnosti prekryvať žalobca svojou aktivitou cielenou na udržanie bonity pohľadávky a jej zabezpečenia usmerňovaním exekútora a ďalších účastných orgánov - to predpokladalo aktívnu systémovú správu pohľadávky žalobcom. Náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vníma žalobca ako spravodlivú satisfakciu za konkrétne porušenie jeho zákonných nárokov a základných práv. Samotné konštatovanie porušenia práv žalobcu nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Nesprávny úradný postup exekučného súdu je dôsledkom jeho nesústreďenej činnosti takej intenzity, ktorá má za následok zbytočné prietahy v konaní spojené so zásahom do výkonu majetkových práv žalobcu. Márnym plynutím času boli reálne ohrozené legitímne očakávania žalobcu, že správnym postupom exekučného súdu dôjde k zámene súdneho exekútora, čo bude viesť k efektívnemu a účinnému vymoženiu jeho pohľadávky. Nesprávny úradný postup exekučného súdu vystavil oprávnené záujmy žalobcu rizikám zániku povinného, zmarenia účelu konania pre stratu kontaktu s povinným, insolventnosti povinného. Neexistencia akéhokoľvek účinného vnútroštátneho prostriedku nápravy spôsobilého reštituovať vzniknutú situáciu, resp. vyvolaný zásah do zákonných nárokov a základných práv žalobcu v spojení s absolútnou nemožnosťou vrátenia strateného času vyvolala u žalobcu, resp. u členov riadiacich orgánov spoločnosti, ako aj u jej majiteľov pocity frustrácie, úzkosti, nespravodlivosti, neistoty a nedôvery v právo a rovnosť v spoločnosti. Zbytočné časové omeškanie v rozhodovaní exekučného súdu spôsobilo v súvislosti s vymáhanou pohľadávkou a jej príslušenstvom zánik ďalších plánovaných podnikateľských aktivít žalobcu, ako aj zánik už vytvorených podnikateľských plánov. Vyvolaná strata zisku z realizovaného obchodu spôsobila hospodársku stratu na strane žalobcu, ale aj na strane majiteľov. Nezákonným zásahom vyvolaná situácia ovplyvnila ďalšie podnikateľské postupy žalobcu a spôsobila neistotu v plánovaní ďalších rozhodnutí, ktoré mohol prijať. Žalobca uplatňuje ako primeranú náhradu nemajetkovej ujmy za vnútorné zásahy do spoločnosti, ovplyvňovanie podnikateľského plánovania a rozhodovania, porušenie jeho práv, stratu legitímnych očakávaní, že nastane v zákonom čase stav predpokladaný zákonom, stratu dôvery v právo a v spravodlivé riešenie veci a vyvolanie rizík ohrozujúcich konečné vymoženie pohľadávky, spôsobené v priamej príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom exekučného súdu, sumu cca. 663,88 eur (20 000 Sk) za rok omeškania, teda 55,32 eur za mesiac, ktorá zodpovedá doktríne Ústavného súdu Slovenskej republiky.

Žalovaná v písomnom vyjadrení k žalobe žiadala žalobu ako neopodstatnenú zamietnuť a zaviazat žalobcu, aby jej nahradil trovy konania. Poukázala na to, že v žalobe nie sú uvedené relevantné údaje týkajúce sa exekučnej veci (spisová značka, dátumy a pod.) a nie je ani jasný titul uplatneného nároku, keď žalobca si na jednej strane uplatňuje nárok z dôvodu „nezákonného konania“ v podobe nerozhodnutia v zákonom ustanovenej lehote, ale zároveň namieta nesprávny úradný postup v podobe prietahov. Podľa žalovanej všeobecný súd nie je oprávnený posudzovať prietahy v konaní súdu a toto právo má iba predseda súdu alebo Ústavný súd SR. Podľa žalovanej nárok na súde bol uplatnený predčasne, keďže neuplynulo 6 mesiacov od prijatia žiadosti žalobcu o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody. Okrem toho žalobca nedoplnil žiadosti o predbežné prerokovanie nároku o žiadané informácie týkajúce sa výšky škody, kedy sa o škode dozvedel, či podával sťažnosti na prietahy, neposkytol žiadnu súčinnosť, a tým zmaril akúkoľvek možnosť predbežne prerokovať nárok na náhradu škody, a preto nárok žalobcu nepovažuje žalovaná za predbežne prerokovaný. Žalovaná ďalej uviedla, že v praxi je zaužívaný model, v zmysle ktorého exekučný súd po dôjdení žiadosti o zmenu súdneho exekútora predloží túto žiadosť pôvodnému exekútorovi na vyjadrenie, na vyčíslenie jeho doterajších trov a na zaslanie exekútorského spisu. Žalovaná pripustila, že v niektorých prípadoch, keď pôvodný exekútor neposkytol súdu potrebnú súčinnosť, nemohol exekučný súd objektívne rozhodnúť v 30-dňovej lehote. Ak však exekučný súd nekonal o návrhu na zmenu exekútora a oprávnený v tejto súvislosti nepodal predsedovi súdu sťažnosť na prietahy v konaní, tak zanedbal svoju preventívnu povinnosť podľa § 415 Občianskeho zákonníka, keďže si nepočínal tak, aby nedošlo ku škode na jeho majetku. Okrem toho žalovaná poukázala na rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 16/02, ktoré konštatuje, že nedodržanie lehôt, ktoré sú uvedené v ústave alebo v zákone, sa nepovažuje automaticky za porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, pretože aj v týchto prípadoch sú rozhodujúce všetky okolnosti danej veci. Vzhľadom na povahu úkonu, zákonom ustanovenú lehotu, nečinnosť žalobcu a nevyhnutnosť vykonať pred resp. súčasne s rozhodnutím ďalšie úkony (výzva na vyjadrenie pôvodnému exekútorovi, vyjadrenie pôvodného exekútora a vyčíslenie jeho trov, doručenie jeho exekučného spisu súdu a jeho zaslanie novému exekútorovi), nemožno nerozhodnutie o návrhu na zmenu exekútora v lehote ustanovenej zákonom považovať za zbytočné prietahy, a teda za nesprávny úradný postup. Žalovaná zároveň poukázala na ustanovenia § 44 ods. 8 a 9 Exekučného poriadku, z

ktorých je zrejmé, že pôvodný súdny exekútor vykonáva úkony až do času rozhodnutia súdu o zmene súdneho exekútora. To znamená, že v súvislosti s nerozhodnutím v lehote nemohlo dôjsť k vzniku žiadnej materiálnej škody, pôvodný exekútor mal a mohol pokračovať vo vymáhaní pohľadávky, na ktorú mal poverenie, s ohľadom na zachovanie kontinuity konania. S poukazom na ustanovenie § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 (v znení účinnom od 1.1.2013) žalovaná uviedla, že žalobca nepreukázal, že by podal sťažnosť na prieťahy, resp. žiadosť o prešetrenie vybavenia sťažnosti, že by existovalo právoplatné rozhodnutie vydané v disciplinárnom konaní, právoplatné rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva alebo Ústavného súdu SR, ktorými by bolo konštatované porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Nie je tak preukázaný nesprávny úradný postup súdu spočívajúci v existencii prieťahov. Žalobca nepreukázal vznik a ani výšku materiálnej škody, neuviedol, či predmetné vecné náklady predstavujú skutočnú škodu alebo ušlý zisk. Požadovať paušálne sumy za veľmi všeobecne uvedené činnosti je nesprávne a účelové. Žalobca nepreukázal ani vznik nemajetkovej ujmy a ani to, že by sa mala poskytovať náhrada škody v peniazoch. Napokon žalovaná poukázala na aspekt dobrých mravov. Podľa žalovanej je žalobca vnímaný ako spoločnosť využívajúca neprijateľné podmienky, zneužívajúc slabé finančné a právne vedomie nízkoprijmových osôb. Pokiaľ si žalobca uplatňuje nárok na náhradu škody voči štátu, ktorá mu mala vzniknúť práve pri jeho spornej a negatívne vnímanej podnikateľskej aktivite, považuje žalovaná jeho postup za konanie, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi.

Súd vo veci nariadil pojednávanie na 17.2.2014, na ktoré sa účastníci a ich zástupcovia nedostavili. Zástupkyňa žalovanej svoju neúčast' ospravedlnila a súhlasila, aby súd pojednával v jej neprítomnosti. Žalobca doručil súdu e-mailom v piatok 14.2.2014 o 18:14 hod. (po skončení úradných hodín podateľne) žiadosť o zrušenie pojednávania. V tomto podaní zopakoval svoje tvrdenie uvedené už v žalobe, že podľa neho sú dané dôvody na vylúčenie všetkých sudcov Okresného súdu Bánovce nad Bebravou. Ďalej uviedol, že mu bolo doručené uznesenie krajského súdu o tom, že sudcovia Okresného súdu Bánovce nad Bebravou nie sú z prejednávania veci vylúčení, avšak s týmto rozhodnutím nesúhlasí a z dôvodu dosiahnutia ochrany svojich práv podal sťažnosť na Ústavnom súde Slovenskej republiky. Preto žalobca navrhol, aby súd zrušil nariadené pojednávanie a súčasne aby prerušil toto konanie do právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky.

Keďže o námietke zaujatosti sudcov Okresného súdu Bánovce nad Bebravou v tejto veci už Krajský súd v Trenčíne právoplatne rozhodol a keďže v novej námietke žalobca neuvádzal žiadne nové dôvody na vylúčenie konajúceho sudcu, o jeho námietke súd nerozhodoval.

Pokiaľ ide o opakovaný návrh žalobcu na prerušenie konania, súd k tomu uvádza, že o rovnakom návrhu bolo už skôr v tomto konaní právoplatne rozhodnuté. Keďže však Občiansky súdny poriadok (O.s.p.) neupravuje výslovne postup v prípade podania návrhu na prerušenie konania s rovnakým obsahom ako ten, o ktorom už bolo v tom istom konaní rozhodnuté (na rozdiel od výslovnej úpravy opakovane podanej námietky zaujatosti, na ktorú sa neprihliada), súd považoval za potrebné o novom návrhu žalobcu na prerušenie konania opätovne rozhodnúť. Na rozdiel od predchádzajúceho návrhu však tentoraz súd nerozhodol samostatným uznesením a nepočkal s pojednávaním na právoplatnosť takéhoto rozhodnutia, a to práve z dôvodu, že o rovnakom návrhu na prerušenie konania bolo už v minulosti v tom istom konaní právoplatne rozhodnuté a podľa názoru tunajšieho súdu odvtedy nedošlo k žiadnej zmene, ktorá by odôvodňovala predpoklad, že by sa mohlo (na ktoromkoľvek stupni) rozhodnúť inak. Napokon aj v prípade, ak by mal odvolací súd iný názor, takáto procesná situácia by bola ľahko reparačná tak, že by odvolací súd zrušil resp. zmenil výrok rozhodnutia o návrhu žalobcu na prerušenie konania a súčasne by zrušil ostatné výroky rozsudku. Aj keď O.s.p. nemá výslovnú úpravu o opakovaní rovnakých návrhov na prerušenie konania, treba vychádzať zo všeobecných zásad civilného konania, najmä zo zásady účinnej a rýchlej ochrany práv účastníkov konania (§ 6 O.s.p.). Súd si ctí právo každého účastníka konania podávať akékoľvek procesné návrhy v súlade so zákonom, avšak na druhej strane opakované podávanie tých istých procesných návrhov, pokiaľ nedošlo k zmene okolností, možno považovať za zneužitie práva. Bolo by v rozpore s požiadavkou účinného a rýchleho súdneho konania, ak by účastníci konania mohli opakovane podávanými procesnými návrhmi brániť ďalšiemu postupu v konaní, v danom prípade ak by pred každým nariadeným pojednávaním mohli žiadať o opätovné právoplatné rozhodnutie o tej istej procesnej otázke, a tak prakticky zmať každé nariadené pojednávanie. Podľa názoru tunajšieho súdu, ak už raz bolo o procesnej otázke nastolenej účastníkom konania (v tomto prípade o návrhu na prerušenie konania) rozhodnuté, pričom súd zrušil prvé nariadené pojednávanie práve preto, aby vyčkal na právoplatnosť tohto rozhodnutia, v prípade podania ďalšieho návrhu s totožným znením nie je už potrebné čakať na právoplatnosť rozhodnutia o tomto návrhu a súd

sa môže s daným procesným návrhom vysporiadať v konečnom rozhodnutí (v rozsudku, samozrejme s tým, že daný výrok rozsudku má účinky uznesenia).

Súd na pojednávaní oboznámil písomné podania účastníkov a vykonal dokazovanie oboznámením listinných dôkazov, a to znaleckého posudku znalca doc. JUDr. PhDr. Miroslava Slašťana, PhD. č. 1/2013 a spisu Okresného súd Bánovce nad Bebravou sp. zn. 4Er/2333/2008, z neho najmä: žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie, rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu, poverenie, návrh na zmenu súdneho exekútora, výzva súdu na predloženie spisu a vyúčtovanie trov exekúcie, odpoveď na výzvu súdu, uznesenie č. k. 4Er/2333/2008-17, výzva na vrátenie poverenia, poverenie nového exekútora, výzva na predloženie úverovej zmluvy vrátane všeobecných obchodných podmienok, zmluva o úvere vrátane všeobecných podmienok a uznesenie č. k. 4Er/2333/2008-57. Súdu je z jeho činnosti známe, že žalobca podal žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody na Ministerstve spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) aj v tejto veci. Žiadosť žalobca podával v dňoch 23.4.2012, 25.5.2012, 30.5.2012 a 25.9.2012. Kópie podaných žiadostí sú zaevidované na Okresnom súde Bánovce nad Bebravou pod sp. zn. Spr/843/2012.

Z vykonaného dokazovania zistil súd tento skutkový stav: Žalobca ako oprávnený v exekučnom konaní podal u súdnej exekútorky JUDr. Viery Kučerovej dňa 9.2.2007 návrh na vykonanie exekúcie. Súdna exekútorka predložila exekučnému súdu žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie dňa 23.2.2007. Súd vydal dňa 2.3.2007 poverenie na vykonanie exekúcie pre súdnu exekútorku JUDr. Vieru Kučerovú. Oprávnený podal dňa 20.9.2010 na Okresnom súde Trenčín návrh na zmenu súdneho exekútora. Toto podanie bolo Okresnému súdu Bánovce nad Bebravou postúpené dňa 13.10.2010. Okresný súd Bánovce nad Bebravou dňa 9.11.2010 vyzval súdnu exekútorku na predloženie spisu a vyúčtovanie trov exekúcie, súdna exekútorka predložila spis dňa 19.11.2010. Súd uznesením zo dňa 25.11.2010 č. k. 4Er/2333/2008-17 návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora vyhovel a poveril vykonaním exekúcie súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého. Toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 2.10.2012. Dňa 4.10.2012 vydal súd poverenie na vykonanie exekúcie súdnemu exekútorovi JUDr. Rudolfovi Krutému. Výzvou zo dňa 4.10.2012 vyzval súd PZ oprávneného, aby predložil zmluvu o úvere vrátane všeobecných obchodných podmienok, oprávnený túto zmluvu predložil dňa 4.10.2012. Súd uznesením zo dňa 4.10.2012 č. k. 4Er/2333/2008-57 exekúciu zastavil. Oprávnený podal proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa odvolanie a Krajský súd v Trenčíne uznesením zo dňa 20.12.2012 č. k. 2CoE/419/2012-79 uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil. Rozhodnutie súdu prvého stupňa nadobudlo právoplatnosť dňa 2.12.2013. Oprávnený podal proti rozhodnutiu súdu druhého stupňa dovolanie. Najvyšší súd SR uznesením z 5.2.2014 č. k. 6ECdo/11/2014-165 dovolanie odmietol.

Podľa § 44 ods. 8 Exekučného poriadku v znení účinnom od 1.12.2006 oprávnený môže kedykoľvek v priebehu exekučného konania aj bez uvedenia dôvodu podať na príslušný okresný súd návrh na zmenu exekútora. Súd rozhodne o zmene exekútora do 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora.

Podľa § 44 ods. 9 Exekučného poriadku v znení účinnom od 1.12.2006 súd v rozhodnutí o zmene exekútora podľa odseku 8 zároveň vykonaním exekúcie poverí exekútora, ktorého navrhne oprávnený, a vec mu postúpi spolu s exekučným spisom súdneho exekútora, ktorý bol vykonaním exekúcie pôvodne poverený. Účinky pôvodného návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie zostávajú zachované. Trovy exekúcie pôvodného exekútora sa vypočítajú tak, ako keby došlo k zastaveniu exekúcie.

Podľa § 3 ods. 1 písm. d) zákona č. 514/2003 Z. z. štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 4 ods. 1 písm. a) bod 1. zákona č. 514/2003 Z. z. vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak škoda vznikla škoda vznikla v občianskom súdnom konaní alebo v trestnom konaní a ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 5 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní.

Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu.

Podľa § 9 ods. 1 a 2 zákona č. 514/2003 Z. z. štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb. Právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 9 ods. 1 a 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom od 1.1.2013 štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb; za nesprávny úradný postup sa nepovažuje postup alebo výsledok postupu Národnej rady Slovenskej republiky pri výkone jej pôsobnosti podľa čl. 86 písm. a) a d) Ústavy Slovenskej republiky a postup alebo výsledok postupu vlády Slovenskej republiky pri výkone jej pôsobnosti podľa čl. 119 písm. b) Ústavy Slovenskej republiky. Pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu súdu spočívajúceho v porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, v nečinnosti pri výkone verejnej moci alebo v zbytočných prietahoch v konaní možno vychádzať len z výsledkov vybavenia sťažnosti na prietahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prietahy, z právoplatného rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následok prietahy v súdnom konaní, právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov alebo z právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, ktorým Ústavný súd Slovenskej republiky konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov.

Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len "žiadosť") s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

Podľa § 16 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

Podľa § 17 ods. 1, ods. 2, ods. 3 písm. a), b), c), d) zákona č. 514/2003 Z. z. uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak. V prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak. Výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote, závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

Podľa § 103 O.s.p. kedykoľvek za konania prihliada súd na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania).

Podľa § 104 ods. 2 O.s.p. ak ide o nedostatok podmienky konania, ktorý možno odstrániť, súd urobí pre to vhodné opatrenia. Pritom spravidla môže pokračovať v konaní, ale nesmie vydať rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. Ak sa nepodarí nedostatok podmienky konania odstrániť, konanie zastaví.

Podľa § 154 ods. 1 O.s.p. pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

Súd po zhodnotení výsledkov vykonaného dokazovania dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná. Súd najskôr skúmal, či sú splnené podmienky konania. Žalovaná namietala, že súd nie je v tomto konaní oprávnený skúmať prieťahy v konaní. S týmto názorom sa súd nestotožnil a je toho názoru, že právnym základom nároku na náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. môže byť aj nesprávny úradný postup súdu, pričom tento môže spočívať aj v zbytočných prieťahoch v konaní. Pokiaľ sa žalobca domáha náhrady škody podľa citovaného zákona na základe nesprávneho úradného postupu exekučného súdu spočívajúceho v prieťahoch v konaní (či už v dôsledku nedodržania zákonnej 30-dňovej lehoty alebo v dôsledku iných prieťahov), je tak daná právomoc a príslušnosť okresného súdu tento nárok vecne posúdiť, prejednať a rozhodnúť o ňom.

Jednou z podmienok konania o náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom je predbežné prerokovanie na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku s príslušným orgánom podľa § 15 zákona. V tejto veci bola podaná žaloba na súde skôr, než uplynula lehota 6 mesiacov od prijatia písomnej žiadosti žalobcu o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody ministerstvom. V čase začatia konania teda nebola splnená podmienka na súdne rozhodnutie o nároku, keďže od prijatia žiadosti ministerstvom neuplynula lehota 6 mesiacov. Ministerstvo však nárok žalobcu do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti neuspokojilo a táto lehota uplynula skôr, než súd vo veci rozhodol. Námietku žalovanej o nesplnení podmienky predbežného prerokovania nároku vyhodnotil súd ako nedôvodnú. Podľa názoru súdu ide v tomto prípade o taký nedostatok podmienky konania, ktorý je odstrániteľný a ktorý v konaní bol odstránený tým, že v priebehu konania uplynulo od prijatia žiadosti ministerstvom do dňa rozhodnutia súdu viac ako 6 mesiacov a ministerstvo v tejto lehote nárok žalobcu na náhradu škody neuspokojilo. Tým bola splnená podmienka, aby súd mohol vo veci konať a o predmete sporu vecne rozhodnúť, pričom pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

Pokiaľ žalovaná namietala procesné nedostatky žaloby (najmä neuvedenie spisovej značky exekučného konania, v ktorom mala byť žalobcovi spôsobená škoda), tak je pravdou, že žaloba mala nedostatky, no nie také, aby odôvodňovali postup súdu podľa ust. § 43 ods. 1 O.s.p. Žalobca uviedol v žalobe rozhodujúce skutočnosti a z označenia exekučnej veci menom povinného a exekútorou spisovou značkou (EX) bolo možné zistiť, z ktorej konkrétnej exekučnej veci žalobca svoj nárok odvodzuje. Taktiež nebolo potrebné, aby žalobca predkladal listiny z exekučného spisu, keďže tento je spisom tunajšieho súdu a všetky relevantné skutočnosti možno z neho zistiť. Na druhej strane však treba dodať, že ak by žalobca bol uviedol spisovú značku, pod ktorou bola exekučná vec vedená na tunajšom súde, prispelo by to k jednoduchšiemu a rýchlejšiemu vyhľadaniu a pripojeniu exekučného spisu. Neuvedenie spisovej značky exekučného konania vzhľadom na vysoký počet podaní, ktoré podal žalobca v ten istý deň, podstatne predĺžilo čas potrebný na „spárovanie“ exekučných spisov so žalobami na náhradu škody. Ak žalobca tvrdil, že nemohol uviesť spisovú značku, pod ktorou bola exekučná vec vedená na súde, z dôvodu, že exekučný súd mu túto spisovú značku neoznámil, zjavne neuviedol pravdu, keďže v exekučnej veci mu boli doručované písomnosti, z ktorých mu musela byť zrejmá aj spisová značka. V akom úmysle, resp. z akej pohnútky tak žalobca resp. jeho právny zástupca konal, nie je v tomto konaní podstatné.

Námietka žalovanej, že žaloba je zmätočná v tom, že nie je jasné, či žalobca svoj nárok odvodzuje od nesprávneho úradného postupu spočívajúceho v nedodržaní 30-dňovej zákonnej lehoty alebo v prieťahoch v konaní, je neopodstatnená. Žalobca svoj nárok na náhradu škody skutkovo zdôvodnil a nie je potrebné, aby ho aj právne posúdil. Žalobca svoj nárok v zásade vyvodzoval z toho, že neskorým rozhodnutím súdu o návrhu na zmenu súdneho exekútora bolo porušené jeho právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov.

Pokiaľ ide o žalobcom tvrdené porušenie zákonnej lehoty na vydanie rozhodnutia o návrhu na zmenu súdneho exekútora, súd dospel k záveru, že k tomuto porušeniu došlo, nie však v rozsahu, ktorý tvrdil žalobca (dva mesiace). Exekučný poriadok v ustanovení § 44 ods. 8 ustanovoval 30-dňovú lehotu pre rozhodnutie súdu o návrhu na zmenu súdneho exekútora. V danom prípade žalobca (oprávnený v exekučnom konaní) podal návrh na zmenu súdneho exekútora na nepríslušnom súde (Okresnom súde Trenčín) dňa 20.9.2010. Tento súd bezodkladne postúpil jeho podanie príslušnému súdu (Okresnému súdu Bánovce nad Bebravou), ktorý podanie žalobcu (oprávneného) prevzal dňa 13.10.2010 a uznesením zo dňa 25.11.2010 návrhu na zmenu súdneho exekútora vyhovel. Exekučný

súd teda rozhodol 12 dní po zákonom stanovenej 30-dňovej lehote. V súlade s judikatúrou Ústavného súdu SR (I. ÚS 16/02) nie každé nedodržanie zákonnej lehoty sa považuje automaticky za porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov a už vôbec neznamená automaticky nárok na náhradu škody. Rozhodnutie exekučného súdu po zákonnej lehote je v danom prípade odôvodnené. Je totiž nielen zaužívaným modelom (ako uviedla žalovaná), ale priamo Exekučný poriadok v ustanovení § 44 ods. 9 vyžaduje, aby súd zároveň s rozhodnutím o zmene exekútora poveril vykonaním exekúcie nového exekútora a postúpil mu vec spolu s exekučným spisom súdneho exekútora, ktorý bol vykonaním exekúcie pôvodne poverený. Súčasne súd musí umožniť pôvodnému exekútorovi, aby si vyčíslil trovy exekúcie, na čo potrebuje pôvodný exekútor primeraný čas, až potom môže postúpiť svoj exekútorový spis súdu a súd následne novému exekútorovi spolu s rozhodnutím o zmene exekútora. Tak tomu bolo aj v danom prípade: exekučný súd bezodkladne po doručení návrhu oprávneného na zmenu exekútora konal, keď podanie oprávneného poslal pôvodnej súdnej exekútorke so žiadosťou o predloženie spisu a vyúčtovanie trov exekúcie. Po tom, čo súdna exekútorka predložila spis (19.11.2010) exekučný súd bezodkladne rozhodol o zmene súdneho exekútora (25.11.2010). Preto dobu 42 dní od doručenia návrhu na zmenu súdneho exekútora na príslušný exekučný súd do rozhodnutia tohto súdu nemožno považovať za prieťahy v konaní, ani za rozhodnutie v lehote, ktorá by bola neprimeraná vo vzťahu k právu žalobcu na súdnu ochranu - právu, aby jeho vec bola v primeranej lehote prejednaná a rozhodnutá.

Okrem toho žalobca vôbec nepreukázal vznik škody, jej výšku a ani príčinnú súvislosť medzi postupom súdu (nedodržaním 30-dňovej lehoty) a údajnou škodou žalobcu. K výške majetkovej škody žalobca nepredložil ani nenavrhol žiadne relevantné dôkazy. Táto ani nevyplýva z pripojeného exekučného spisu. Žalobca uplatňoval nárok v časti majetkovej škody paušálnou sumou 175 eur skladajúcou sa zo štyroch zložiek, a to správa pohľadávky (70 eur), správa informačného systému (40 eur), komunikácia s pôvodným exekútorom (50 eur) a vyhotovenie a zaslanie urgencií (15 eur) bez uvedenia spôsobu výpočtu jednotlivých zložiek tejto paušálnej sumy a bez akýchkoľvek dôkazov o správnosti takéhoto určenia paušálnej sumy. Takéto paušalizovanie výšky škody nie je možné akceptovať - v zmysle zákona sa uhrádza skutočná škoda a ušlý zisk, pričom paušálne sumy uvádzané žalobcom nepredstavujú ani skutočnú škodu (tú by musel žalobca presne vyčísliť) ani ušlý zisk. Neobstojí tvrdenie, že skutočnú škodu nie je možné vyčísliť resp. je to možné len s nepomernými ťažkosťami. Ak má byť žalovaná zaviazaná na náhradu škody, musí byť výška tejto škody presne vyčíslená. Ak žalobca nepredložil dôkazy k vyčísleniu skutočnej škody resp. ušlého zisku, potom neuniesol dôkazné bremeno pokiaľ ide o výšku ním tvrdenej škody. Rovnako žalobca nepredložil ani nenavrhol žiadne dôkazy na preukázanie príčinnej súvislosti medzi omeškaním súdu a ním tvrdenou škodou. Vzhľadom na to, že omeškanie súdu predstavovalo 12 dní, žalobca nijakým spôsobom nepreukázal, že práve kvôli tomuto 12-dňovému omeškaniu súdu mu vznikla škoda práve vo výške 175 eur.

Súd ďalej uvádza, že do rozhodnutia exekučného súdu o návrhu na zmenu súdneho exekútora bol pôvodný exekútor povinný naďalej riadne vykonávať úkony v exekučnom konaní. Žalobca len vo všeobecnej rovine uviedol stratu dôvery v pôvodného exekútora a podozrenie zo vzniku škody na jeho strane, nepreukázal však a ani neuviedol nijaké konkrétne pochybenie pôvodného súdneho exekútora práve v čase rozhodovania súdu o návrhu na zmenu exekútora, v dôsledku ktorého by žalobcovi vznikla škoda. Teda napriek porušeniu zákonnej 30-dňovej lehoty na rozhodnutie exekučného súdu nebolo nijakým spôsobom preukázané, že žalobcovi vznikla akákoľvek škoda v príčinnej súvislosti s týmto porušením.

Podobne súd nemohol priznať žalobcovi ani náhradu nemajetkovej ujmy, a to jednak z dôvodu, že žalobca nijakým spôsobom nepreukázal, že by samotné konštatovanie porušenia jeho práv nebolo dostatočným zadostučinením, a najmä preto, že žalobca nepreukázal ani nemajetkovú ujmu. Ani v tomto prípade neobstojí paušalizovaná náhrada vo výške 663,88 eur za rok prieťahov, keďže je potrebné (najmä pri právnických osobách) prihliadať na význam sporu pre žalobcu (v tomto prípade je žalobca právnická osoba poskytujúca veľké množstvo úverov). Ak žalobca uvádzal, že márnym plynutím času boli ohrozené jeho očakávania, že správnym postupom súdu dôjde k vymoženiu jeho pohľadávky a taktiež došlo k vyvolaniu rizík zániku povinného, zmarenia účelu konania pre stratu kontaktu s povinným a insolventnosti povinného, a ďalej uvádzal (bližšie nešpecifikovanú) hospodársku stratu na strane žalobcu a na strane jeho majiteľov, súd k tomu uvádza, že žiadna z uvedených okolností, ak by ich aj žalobca bol preukázal (čo však neurobil), by nebola dôvodom na priznanie nemajetkovej ujmy, pretože všetky tieto okolnosti predstavujú potenciálnu majetkovú ujmu, ktorú je potrebné presne vyčísliť

(čo žalobca takisto neurobil), nie nemajetkovú ujmu. Ani pocity členov riadiacich orgánov spoločnosti (frustrácia, neistota, nedôvera), ako na ne odkazoval žalobca, nie sú relevantné pre konštatovanie nemajetkovej ujmy právnickej osoby a pokiaľ ide o tvrdenie žalobcu, že táto situácia ovplyvnila jeho ďalšie podnikateľské postupy a plány, toto žalobca nijako nekonkretizoval ani nepodložil žiadnymi dôkazmi.

Žalovaná považovala nárok žalobcu za nepreukázaný aj z iného dôvodu, a to z dôvodu nepreukázania ani jednej zo skutočností uvedených v § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom od 1.1.2013. Aj z tohto hľadiska by síce bol nárok žalobcu nedôvodný, no podľa názoru súdu nemožno toto ustanovenie v danej veci aplikovať, keďže žalobca svoj nárok uplatnil skôr, než nadobudlo účinnosť uvedené ustanovenie. Aj keď sa uvedené ustanovenie javí byť procesného charakteru a novela zákona, ktorou bolo zavedené, nemá žiadne prechodné ustanovenia, nemožno ho použiť, pretože súd by to považoval za retroaktívne aj vo vzťahu k vecnému posúdeniu nároku žalobcu, keďže tento sa svojho nároku na náhradu škody začal domáhať v čase, keď uvedené ustanovenie nebolo ešte účinné, a teda nebolo ešte povinnosťou žalobcu podávať sťažnosť na prieťahy v konaní, prípadne iným, v citovanom ustanovení uvedeným spôsobom preukazovať základ svojho nároku na náhradu škody.

Žalobca založil do jedného z konaní v obdobnej veci (6C/109/2012) znalecký posudok č. 1/2013 vypracovaný znalcom doc. JUDr. PhDr. Miroslavom Slašťanom, PhD. Súd oboznámil uvedený znalecký posudok aj v tomto konaní, hoci žalobca nepredložil jeho kópiu, naopak v sprievodnom liste z 2.9.2013 výslovne uviedol, že v každom konaní predloží podrobnú právnu argumentáciu založenú na tomto znaleckom posudku, čo napokon v tomto konaní neurobil. Tento posudok však nie je dôkazom, ktorý by mal význam v prejednávanej veci. Ide o znalecký posudok vypracovaný znalcom z odboru právnych vzťahov k cudzine, odvetvia európskeho práva za účelom zistenia, či je právom Európskej únie zakázané, aby majetkové spory, v ktorých zmluvnou stranou je spotrebiteľ, boli rozhodované rozhodcom alebo rozhodcovským súdom v rozhodcovskom konaní. Akákoľvek odpoveď na takto položenú otázku však nemá význam pre toto konanie, pretože v danom prípade bolo na základe exekučného titulu, ktorým bol rozhodcovský rozsudok, vydané poverenie na vykonanie exekúcie. Nesprávny úradný postup spočívajúci v prieťahoch v exekučnom konaní možno objektívne zistiť iba dôkazom, ktorým je oboznámenie exekučného spisu.

Z ústavnej sťažnosti, ktorú mal žalobca v tejto veci podať, vyplýva, že žalobca mienil v tomto konaní navrhnúť vypočutie svedkov, a to z osôb pôsobiacich na súde vo vzťahu k nesprávnemu úradnému postupu súdu. Žalobca však v tomto konaní takýto dôkaz nenavrhol, no napriek tomu súd konštatuje, že v prejednávanej veci by bolo nadbytočné vykonávať akékoľvek dokazovanie výsluchom svedkov z uvedených osôb, keď jediným objektívnym dôkazom o prípadných prieťahoch v konaní, resp. o inom nesprávnom úradnom postupe súdu a o prípadnom nezákonnom rozhodnutí môže byť iba exekučný spis, z ktorého sú zrejme všetky úkony a rozhodnutia súdu v danej veci, ako aj dĺžka konania a čas vykonávania jednotlivých úkonov.

Keďže žaloba bola ako celok nedôvodná, nebol dôvod o právnom základe uplatneného nároku rozhodovať medzitýmym rozsudkom.

Na pojednávaní súd o trovách konania rozhodol v zmysle § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že úspešnej žalovanej priznal náhradu trov konania, ako budú vyčíslené v písomnom vyhotovení rozsudku. Keďže žalovaná trovy konania nevyčísliť v lehote podľa § 151 ods. 1 O.s.p. a zo spisu jej žiadne trovy nevyplývajú, rozhodol súd, že jej náhradu trov konania nepriznáva, keď v zmysle § 151 ods. 2 O.s.p. súd nie je viazaný výrokom o prisúdení náhrady trov konania vyhláseným na pojednávaní.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie písomne na Okresný súd Bánovce nad Bebravou do 15 dní odo dňa doručenia tohto rozhodnutia. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (označenie súdu ktorému je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, dátum, podpis) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie je potrebné predložiť s potrebným počtom rovnopisov a príloh tak, aby jeden rovnopis s prílohami zostal na súde a aby každý účastník

dostal jeden rovnopis s prílohami, ak je to potrebné. Ak potrebný počet rovnopisov účastník nepredloží, súd vyhotoví kópie na jeho trovy (§ 42 ods. 3, § 205 ods. 1 O.s.p.).

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p., teda:

- sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,
- účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený,
- v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,
- účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,
- rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát,
- súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav,
- sa rozhodlo bez návrhu, nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali,
- odvolacím súdom má byť schválený zmier;

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností;

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam;

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.);

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.